ל) [מנחות עו. נדה סג.],
ב) [ע' רש"י תענית כט:
ד"ה קלרי], ג) בס"ח:
טוואו, ד) בס"ח: ליתא,

ים מים מוש"ט ח"ח מי עשין ענו טוט"ע נוינו טי" שנח סעי' יב: קמח ב מיי שם טור : לי מעים סב ש"ב ם ע עם ספקף יה. קמש ג מיי׳ שם טוש״ע שם סעי׳ יב: קב ד טוש״ע א״ח סי׳ יא

לעזי רש"י יפיינ"ץ [פוינ"ץ]. תפרים.

יפיינהץ [פוינהץ]. הפוים. ליציי״ץ [ליצי״ש]. נירים. לוישיי״ל [לומישיל״ש]. פקעות (של חוט). טריימ"ש [טרמי"ש]. חוטי ערב. שרימ"ש וטריצי"ש]. גדיליו (של [פילטרי"ש]. לֵבֶד). רונייור"ש [רודוניידורי"ש]. חתיכות שנקטעו מהעור בשעת) עיבודו). שייר"ה [שיר"א]. משור. טרייד"א

מוסף רש"י

[טריידר"א]. מַקְדֵחַ.

. מקצועה. **פליינ"א**. מקצועה

קצרא שמיה. קלירי, כך שמס גלשון ישמעאל והס כובסין, שמעתי אומרים על שם שמקלרין בגדי למר כשדורסין אותן ברגליהן במים, שקורין פורלוי"ר, והיינו דמתרגמינן עין רוגל (ש"ב יו) עינה דקלרה תענית כט:). הדרן עלך מסכת ב"ק

רבינו חננאל ת"ר אין לוקחין מן הגרדי לא נירין ולא עירין ולא פונקיז ולא שירי פקעיות. בראש הקנה שמוליכין בו את הערב שלא יצא בו אות ווכוב שלא יבא הערב מן הקנה אלא על יד על יד. פונקין, ערב. פקעיות, גלומרא. בגד מנומר, של מינין, כדאמרינן שחור על גבי לבן. ולא שיורי פקעיות. פי׳ קיבורא בארמית וסיסא בלישנא דרבנן, י. וי"א פיקה בלא עיי"ז. ת״ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות. פי׳ חוטין של אורגים שמשימין משום אות. ופי׳ אותות, הגוזל צמר שמראה בו צבעי דוגמאות היינו גימו שמראה בו. **תנו** רבנן אין לוקחין מוכין מן . הסורק מפני שאינן שלו, שלו, ובכל מקום לוקחין כד כר מלא מוכיז וכסת מלא מוכין, מאי טעמא, מלא מוכין, מאי טעמא, דקננהו בשינוי. אם היה שחור על גבי לבן נוטל

ולא ישיל בו יותר מג' חובין. דרך הסורקים לתת לולאות של טוי במחט לאורכו של בגד שמותחו בהן כשהוא נסרק וחובטו במקלות וכשנגמר ובולטין אותו מקום הלולאות שנמתח שם משוה אותן ונוטל אותן הקצועים לעצמו כדאמר לקמן ואשמועינן תנא שלא

יתפרם לאותן לולאות בחזקה כדי שלא יכול למתחו יותר מדאי אלא ג' חבין יפיינ"ן בלע"ו ג' תפירות במחט: ומשויהו. מקום הבליטות שנמתח שם נוטל במספרים: אפילו עד טפח. ליטול ממנו רלועות רחבות טפח: אלימי. גסין שנים: גלימא. טלית העשויה לכל יום וכשהוא סורק לשתיו נוחה ליקרע מהר: סרבלת. עשוי לכבוד ולנוי וכשהות סורק לשתיו נאה יותר: גלימא משויהו לחרכו. כדפרישית לעיל: המיונא. אינו נראה אלא שני ראשיה התלויין לכך משוה לרחבה ב' ראשיה התלויין: ה"ג אמטויי ואסויי חד או דלמה המעויי והפויי פרי. מנהג תופר אומן להוליך ולהביא המחט בבגד קודם שימשוך כל החוט וקח מבעיא ליה הנך ג' חוטין דקתני מי חשיבא הולכה והובאה חד דהוו להו ג' הולכות וג' הובאות א"ד הולכה והובאה תרי חשיב להו: אירין. דרך הגרדי להניח למר בקנה של ערב כדי שלא ילא הערב מן הקנה לכאן ולכאן והוא של בעה"ב: נירין. ליציי"ך: פקעיות. לוישיי"ל: פונקלין. טריימ"ם שעושין ליריעות הנארגות מעומד ואין עושין להו קנה כדרך הגרדין: בגד מנומר. כלומר אפילו מנומר בלבעים הרבה אע"פ שרגלים לדבר שגנב הלמר מן בגדים שארג לוקחין מהן דקנינהו בשינוי: טווי (ג) אריג. והיינו אירין דאמרן לא יהח אם טלאן מגרדי לוקחין דקנינהו בשינוי: ארוג מבעי. הא ה"ל טווי הודם לאריג: תיכי. שרשרות שרימ"ש דלא טוואן קודם לכן: אומות. כשמביאין לו בגד ללבוע חותך ממנו מעט לפני בעליו לידע אם יהלוט את הלבע ופעמים שמעכבו אללו ושכחו בעלים: דוגמאות. שמביאין לו הבעלים למר ללבוע ומביא עמו מעט למר לבוע ואומר כזה לבע לי: תלושי למר. שתלש מן הגיוהף הלמר מעט מעט: אבל לוקחין ממנו בגד לבוע. דבגד שלם לא גנב ואי נמי גנבו קנייה בשינוי:

דוגמאות

עווי ובגדים. והנך

סביב: והתלושין. למר התלוש מן העור: למר העולה מן שטף פולא ימיל בו יותר משלשה חובין ולא יסרוק • הבגד לשתיו אלא לערבו ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו ואם בא להשוותו עד מפח רשאי אמר מר שני חומין והאגן תגן שלש לא קשיא הא באלימי והא בקטיני: ולא יסרוק הבגד לשתיו אלא לערבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בסרבלא: ולא ימיל בו יותר משלשה חובין בעי רבי ירמיה • אממויי ואתויי חד או דלמא אממויי ואתויי תרי תיקו: ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בהמיוני ת"ר אין לוקחין מן הסורק מוכין מפני שאינו שלו יובמקום שנהגו להיות שלו לוקחין יובכל מקום לוקחין מהן כר מלא מוכין וכםת מלאה מוכין מאי מעמא קננהו בשינוי ת"ר אין לוקחין מגרדי לא אירין ולא נירין ולא פונקלין ולא שיורי פקיעות אבל לוקחין מהן בגד מנומר ערב ושתי מווי ואריג אמרי השתא מווי שקלי ארוג מבעיא מאי אריג תיכי ת"ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות ולא תלושים של צמר אבל לוקחין מהן בגד צבוע מווי שקיל בגדים השתא מווי שקיל בגדים מיבעיא מאי בגדים נמטי ת"ר הנותן עורות לעבדן הקיצועין והתלושין הרי אלו שׁל בעל הבית והעולה ומשמף במים הרי אלו שלו: אם היה שחור [וכו']: א"ר יהודה יקצרא שמיה וקצרא שקיל ליה אמר רב יהודה יהכל עולין למנין תכלת ויצחק ברי קפיד עלייהו: החיים ששייר (מן) [את] החום כו': וכמה

לתפור אמר רב אםי מלא מחט (י) חוץ למחט

איבעיא להו מלא מחט וחוץ למחט כמלא °

מחט או דלמא מלא מחט וחוץ למחט משהו

ת"ש דתניא החיים ששייר את החום פחות

מכדי לתפור בו ומטלית שהיא פחותה

משלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד

עליהן הרי אלו של בעל הבית אין בעל

הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו אי אמרת

בשלמא מלא מחם וחוץ למחם כמלא מחם

הדרן עלך הגוזל בתרא

המים שלו. דדבר מועט הוא ואפקורי מפקר ליה: קלרא שמיה וקלרה שקיל ליה. הכובם נקרה קלרי בלשון הרמי וקלרה שהוה מקצר מן הבגד איהו שקיל ליה ודידיה הוא: הכל עולין למנין מכלם. אותן שלשה חוטין אם לא קצרן הכובם עולין למדת מלא קשר גודל שלריך להרחיק את תכלת של נינית משפת הבגד במסכת מנחות (דף מב.): קפיד עלייהו. ונוטלן: מלח המחט. מלח אורך המחט: וחוץ למחט. שכל זמן שאין מן החוט אלא מלא המחט מלומלם אין יכול לתוחבו בבגד: בברייתה גרסינן ומטלים שהיה פחוחה מג' על ג': לסיכחה. חבין שפירשנו למעלה: פחום מכאן למאי חזי. הא אין יכול להפוך המחט ולתוחבו: מגירה. שייר"ה בלע"ז וסכין הוא שיש בו פגימות הרבה וקוללת מהר: הנפסק במגירה. פסקי עלים שהען ארוך ופוסקו: מקדת. טרייד״א שהיא משרת במקום חתך דק כעפר: חד הוא דאיכא. ורבתי היא ומשרת שפאי גסין: מסתתי אבנים. מרבע אותן ומחליק אותן: מפסגי אילנות. כשיש בהן ענפים יותר מדאי קולץ אחת מבינתים והיינו פיסוג לשון דילוג והרחבה: ניקוף שייך בהיגא כמו ונקף סבכי היער בברזל (ישעיה

שטוואן או עשה מהן בגדים לוקחין: השתא טווי שקלינן בגדים

מבעיה. הא אין בגדים אא״כ טוואן: נמטי. לבדין פליטר״ש

בלע"ז ואין שם טווי: הקילועין. רונייור"ש בלע"ז שמקלע מן העור

ולריכין למרעה טוב: וסליקא לה מסכת בבא קמא

והיולא משם דק כעפר: רהיטני. פליינ״ה: והנגרר במגירה. דק דק י: היגא. סנה: ומנכשי ורעים. נוטלים ירקות מביניהם: ועודרי ירקות. כשהן תכופות יותר מדחי נוטל אחת מבינתים כדי שיהא מקום להרחיב ולהתפשט: חזיו. שחת של

מבוחה חטין ושעורין בעודן ירק: מתא מחסית. מקום בהמות הוא פחות מכאן חזי לסיכתא אלא אי אמרת מלא מחט וחוץ למחט משהו פחות מכאן למאי חזי אלא ש"מ מלא מחם וחוץ למחם כמלא מחם שמע מינה: מה שהחרש כו': ורמינהי מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה הרי אלו של בעל הבית והיוצא מתחת מקדח ומתחת רהיטני והנגרר במגירה הרי אלו שלו אמר רבא באתרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבתי קרי לה כשיל ולזומרתי קרי לה מעצד

> באתרא דקפדי יש בהן משום גזל אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי הוא: הדרן עלך הגוול בתרא וסליקא לה מסכת בכא קמא

באתרא דתנא ברא חד הוא דאיכא וקרו לה מעצד: ואם היה עושה אצל כו': ת"ר מסתתי אבנים אין בהם

משום גזל מפסגי אילנות מפסגי גפנים מנקפי היג' מנכשי זרעים ועודרי ירקות בזמן שבעה"ב מקפיד עליהם יש

בהן משום גזל אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחזיז אין בהם משום גזל

הנהות הב"ח (ה) גמ' טווי ובגדים: (ב) שם וחוץ למחט: (ג) רש"י ד"ה טווי ואריג

והגי איריו דאמרו: גליון הש"ם

גם' ולא ימיל יותר מן שלש חוביז. מפירוש רש״י הושע ו' מ' נכחה דהגירסה כאן חוכים: שם אמשוי ואתויי חד. וכעיו זה מנחות דף ע"ו ע"ל וכעין זה בירושלמי פ"ג דסוכה וה כירוטנה כי הבעיא הלכה ח': שם איבעיא להו מלא מחמ. כעין זה מולין ד' ל"ח ע"ח:

רבינו חננאל (המשר)

יהודה הני חוטי קצרה שמיה וקצרה שקיל להו והכל עוליז למניז תכלת. רבענן ובענן התכלת בכנף כמלא קשר גודל. ואמ׳ רב יהודה ואילו חוטין דשמיהו קצרה עולין דשמיהו קצרה עולין למנין כמלא קשר גודל ויצחק בריה היה קפיד ולא היה מכניסם בחשבון . מלא קשר גודל. החייט ששייר מן החוט כדי טלא קשו גוול. החויים ששייר מן החוט כדי לתפור בו חייב להחזיר לבעלים. ואוקימנה מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט. מטלית שהיא שלש על שלש בזמז שבעל הבית מקפיד עליהן הרי הן של בעל הבית וחייב להחזיר כול׳. קצרא שמיה יהורי כול : קבוא שנ וקצרא שקיל ליה. הני שני חוטין או שחורין שהן על גבי לבן, קצרא שמיה שהן קורין להן בשביל שהן דבר קצר ומעט, וקצרא שהוא כובס שקיל להו. והכל . עולין למנין תכלת, פי׳ דבעינז לשלשולי התכלת בכנף הטלית כמלא קשר גודל, ואמר ר' יהודה וראלו חוטין דשמיהו קצרא עולין למנין מלא קשר וגודל, ויצחק בריה הוה קפיד ולא הוה מכניסן בחשבון מלא קשר גודל. זה פי׳ ר״ח ז"ל. מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה. . פי' מעצד קופיץ קטן ומשוה בו הנסרים וקוצץ זרעין ועודרי ירקות. פי׳ חופרי ירקות. [הדרן עלך הגוזל ומאכיל וסליקא

לה מסכת בבא קמאן